

ע"פ 51977/02/17 - עידו מליק נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עפ"ג 51977-02-17 מליק נ' מדינת ישראל

לפני: כבוד הנשיא אברהם טל - אב"ד
כבוד השופטת זהבה בוסתן
כבוד השופטת נאוה בכור
המערער עידו מליק
נגד מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

1. המערער הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב-אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של תקיפה סתם ושיבוש מהלכי משפט, ונידון לשלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירותולמאסר על תנאי בן 4 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים לא יעבור עבירה בה הורשע.

2. כתב האישום המתוקן כלל שני אישומים.

לפי עובדות האישום הראשון ביום 7.12.12 נעצרו שני חשודים על ידי שוטרים בכביש 444 בחשד לפריצה לבית מגורים, החזקת אמל"ח ורכוש גנוב.

אחד מהשניים, שלום אברישימי, נאזק בידיו מאחורי גבו והוכנס למושב האחורי בניידת משטרה לצורך הובלת לתחנה. בשלב מסוים נכנס המערער לניידת והתיישב על יד העצור במושב האחורי. במהלך ישיבתם של השניים בניידת תקף המערער את העצור בגבו שלא לצורך ולמרות שכבר היה אזוק בידיו.

לפי עובדות האישום השני, ביום 11.1.14 במהלך פעולת בילוש בה נטלו חלק המערער ושוטרים נוספים, נעצר ראכיז מסארווה (להלן: "החשוד") בגין חשד לביצוע עבירות של ניסיון פריצה לרכב, סיכון חיי אדם בנתיב תחבורה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

החשוד הובא לתחנת משטרת ראש העין ובהמשך, סמוך לאחר חצות, חזר המערער לתחנה על מנת לזהות את החשוד בפריצה. המערער נכנס לחדר הסיור בתחנה, זיהה את החשוד בפריצה וערך מזכר שלפיו זיהה את החשוד (להלן: "המזכר השקרי").

על בסיס ראיות הזיהוי הישירה, שתועדה במזכר השיקרי הוגש נגד החשוד ביום 19.1.14 כתב אישום ועימו

בקשה למעצרו עד תום ההליכים. החשוד נעצר עד לתום ההליכים. מספר חודשים לאחר האירוע, במסגרת הכנת התיק לשלב ההוכחות, שעתיד היה להתקיים ביום 31.8.14, יצר הפרקליט המטפל, לראשונה, קשר עם המערער ובמסגרת הכנתו לעדות שאל אותו אודות המזכרים ודוחות הפעולה שערך, על מנת לוודא כי הגיע באקראי לתחנה.

המערער השיב שלא הגיע באקראי לתחנה אלא נקרא לשם זמן רב לאחר סיום משמרתו על ידי מפקדו לאחר שהאחרון אמר לו שהחשוד בפריצה עצור בתחנה. למחרת היום שוחחו הפרקליט ומנהלת מחלקה בפרקליטות המחוז בטלפון עם המערער, שחזר על כך שהזיהוי לא היה ספונטני. הפרקליט התקשר פעם שלישית למערער בהמשך אותו היום וביקש ממנו להעלות את הדברים שמסר לו על שיחותיהם על גבי מזכר. המערער לא עשה כן ולמחרת התקשר הפרקליט פעם נוספת למערער.

במהלך השיחה מסר המערער לפרקליט את העובדות השיקריות הבאות:

אמש נפגש בתחנה עם מפקדו, הוא עבר על דוחות הפעולה והמזכרים שרשם בתיק והבין כי טעה וזיהויו של החשוד בפריצה היה ספונטני. בשל כל האמור לעיל שוחרר החשוד בפריצה ממעצר וזמן מה לאחר מכן חזרה המאשימה מכתב האישום שהוגש נגדו.

3. במסגרת הסדר הטיעון תוקן כתב האישום והוסכם כי המערער יודה וירשע בכתב האישום המתוקן ויפנה לשרות המבחן שיבחן, בין היתר, את שאלת הרשעתו. המאשימה תגביל את טיעוניה ותטען לעונש של 3 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שרות וההגנה תטען באופן חופשי.

4. הערעור שבפנינו מופנה כנגד הרשעתו של המערער ולחלופין כנגד חומרת העונש.

גזר דינו של בית המשפט קמא

5. בית המשפט קמא דחה את בקשתו של המערער לביטול הרשעתו מהטעם שמדובר במתנדב משטרה שבשתי הזדמנויות שונות פעל באופן הסותר את ערכי משטרת ישראל. חומרה מיוחדת ייחס בית המשפט קמא לעבירת השיבוש, שעלולה היתה להביא להרשעת חף מפשע, ובפועל הביאה למעצרו של אדם לתקופה ממושכת.

בית משפט קמא קבע כי מעשים שכאלה, אינם יכולים לדור בכפיפה אחת עם הקלה כה מפליגה כמו ביטול הרשעה. הדברים שנאמרו בתסקיר, לפיהם קיימת במקרה זה פגיעה קונקרטיית מסוג מסוים במערער, אינם יכולים לשקול נגד האינטרס הציבורי החזק שיש בהרשעת המערער.

6. בית משפט קמא קבע מתחמי עונש הולמים נפרדים לשני האירועים (כעונשים עיקריים בלבד): לגבי האישום הראשון נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לשישה חודשי מאסר (כפי

שטענה המשיבה) ואילו לגבי האישום השני נקבע מתחם בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל.

7. מתסקיר שרות המבחן עלה כי המערער אינו נוטל אחריות אמיתית על מעשיו וההסברים אותם נתן לקצין המבחן, לפעולותיו ביחס לשני האירועים - אינם עולים בקנה אחד עם הודאתו. המלצת שירות המבחן להטיל על המערער עונש של של"צ אינה יכולה לבטא באופן מספק את החומרה שבמעשיו והעונש העיקרי צריך לכלול רכיב של מאסר שירוצה בעבודות שירות.

8. נוכח החומרה המופלגת של המעשים נושא האישום השני, חסד עשתה המשיבה עם המערער כאשר עתרה לעונש של שלושה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שרות בלבד.

במסגרת שיקוליו לעונש, שקל בית המשפט קמא את כלל הנתונים, עיין בתעודות ההערכה שקיבל המערער על עבודתו במשטרה ונתן דעתו לשיהוי בהגשת האישום הראשון ולחלוף זמן באופן כללי מעת ביצוע העבירות.

נימוקי הערעור

9. בית המשפט קמא החמיר עם המערער כאשר קיבל את עתירת המשיבה לעונש במלואה, מבלי שקיבל את טענות המערער.

10. שרות המבחן ערך תסקיר מעמיק המפרט את מהלך חייו של המערער והתייחסותו לעבירות אותן ביצע ובסופו המליץ על אי הרשעה.

בית המשפט קמא בחר להתייחס מתוכו רק לנטילת האחריות וקבע כי "קשה לומר כי הנאשם נטל אחריות אמיתית למעשיו". המערער נטל אחריות מספר פעמים, פעם ראשונה כאשר הודה בעובדות כתב האישום, פעם שניה בפני קצינת המבחן שקבעה כי "עידו לקח אחריות מלאה על התנהגותו, ביטא תחושת אשמה, חרטה, כאב ובושה, לצד מידת הרתעה גבוהה" ופעם שלישית בטיעונו לעונש.

שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק הוא נמוך.

11. הותרת ההרשעה על כנה תפגע בעיסוקו של המערער, המנהל מוסך, והינו בעל תואר של הנדסאי. המערער עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה כמאפשרים סיום ההליך ללא הרשעה.

12. בית המשפט קמא לא שקל את החסכון בזמן שיפוטי בעקבות הודאתו של המערער, את העדר עבר פלילי, ואת משך תקופת התנדבותו במשטרה (10 שנים), שזיכתה אותו בתעודות הערכה מרובות ובכלל זה תעודות הערכה אישיות משני מפכ"ים על אירועים בהם סיכן את חייו, שהוצגו בבית המשפט קמא ואף בפנינו.

תשובת המשיבה

13. המערער הורשע בשני ארועים שונים שכל אחד מהם בפני עצמו, על פי מדיניות הענישה הנוהגת, מצדיק הטלת עונש של מאסר בעבודות שרות.
14. על בסיס מזכרו השיקרי של המערער, שהיווה את הראיה הקריטית שעל בסיסה הוגש כתב האישום, נעצר אדם.
15. עתירת המשיבה לעונש משקלל את השיהוי שנגרם בהגשת האישום הראשון.

דין והכרעה

16. לאחר שקראנו את גזר הדין של בית המשפט קמא, עיינו בתסקיר שרות המבחן, קראנו את הודעת הערעור ושמענו את טענות ב"כ הצדדים, אנו סבורים כי אין מקום להתערב בגזר דינו של בית המשפט קמא ואין מקום לבטל את ההרשעה.
17. כידוע, ביטול הרשעה אפשרי בהתקיים שני תנאים מצטברים: סוג העבירה, דהיינו, האינטרס הציבורי מאפשר את ביטול ההרשעה והותרת ההרשעה על כנה תגרום לנזק ממשי לנאשם.
18. אנו תמימי דעים עם בית המשפט קמא כי ביטול ההרשעה במקרה זה "אינה מתקבלת על הדעת". המערער הורשע בשני אישומים כאשר פעל באופן הסותר את ערכי המשטרה. המערער ביצע את העבירות במסגרת תפקידו כמתנדב במשטרה. כל אחד מהמעשים חמור בפני עצמו ואנו תמימי דעים עם ב"כ המשיבה כי כל אחד מהם בפני עצמו הצדיק הטלת עונש של מאסר בעבודות שרות.
19. משנה חומרה יש לייחס לאישום השני, כאשר כתוצאה ממעשיו של המערער נעצר אדם וישב בכלא, ויכול היה להביא להרשעתו. האינטרס הציבורי אינו יכול להכיל התחשבות כלפי עבירה כזו, גם אם המערער נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה עליהם.

20. זכויותיו של המערער במהלך שנות התנדבותו במשטרה, העדר עבר פלילי, הודאתו, והשיהוי בהגשת כתב האישום ככל שהוא נוגע לאישום הראשון באו לידי ביטוי ראוי בעונש המתון ביותר לו עתרה המשיבה, כפי שהוסכם בהסדר הטעון וכפי שאומץ על ידי בית המשפט קמא.

21. לאור האמור, אנו דוחים את הערעור.

המערער יתייצב בפני הממונה על עבודות שירות לקליטה והצבה ללא צורך בהחלטה שיפוטית נוספת
ביום 15.11.17 בשעה 08:00.

באם המערער לא יתייצב, ייעצר ויועבר למשמורת שב"ס לריצוי המאסר מאחורי סורג ובריח.

ניתן היום, כא' אלול תשע"ז (12 ספטמבר 2017) במעמד ב"כ הצדדים והמערער.

נאוה בכור, שופטת

זהבה בוסתן, שופטת

**אברהם טל, נשיא
אב"ד**